

Elektrotechnik

Lesbrief

Opleiding	Middenkader Engineering
Projectwijzer	1 De Robotmaaier
Vak	Theorie elektro
Docent(en)	L. Janssen (JAQQ)
Aantal uren per week	1,5 uur
Doelstelling	De basis van elektrotechniek oa. wet van Ohm, serieschakeling, parallelschakeling, gemengde schakeling
Beoordeling	Evaluatieopdracht

Week 1	Introductie en basisbegrippen	Oefenopgaven 1
Beginnen met de basisbegrippen Spanning, Stroom en Weerstand, de wet van Ohm en voorvoegsels		
Week 2	Wet van Ohm	Oefenopgaven 2
<i>Serieschakelen van spanningsbronnen</i>		
Week 3	Serieschakelen 1	Oefenopgaven serieschakelen 1
<i>Serieschakelen van weerstanden</i>		
Week 4	Serieschakelen 2	Oefenopgaven serieschakelen 2
3 weerstanden in serie, interne weerstand batterij		
Week 5	Parallelschakelen 1	Oefenopgaven parallelschakelen 1
Parallel		
Week 6	Gemengd	Oefenopgaven serie, parallel en gemengd
Serie, parallel en gemengd		
Week 7	Gemengd	Oefenopgaven
Week 8	Herhaling	maken : Oefentoets
Vorbereiding op de toets		
Week 9	Evaluatie opdracht	maken: diagnostische toets
Diagnostische toets over de onderwerpen uit voorgaande weken		
Week 10	Reparatie mogelijkheid	

Oefenopgaven 1

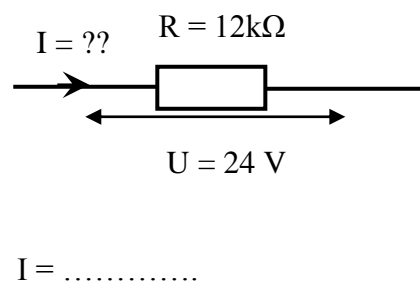
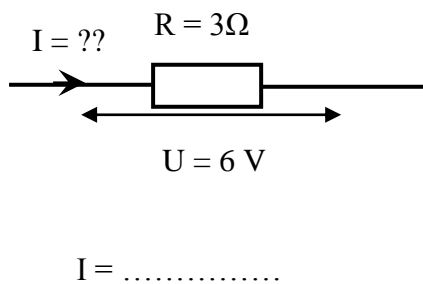
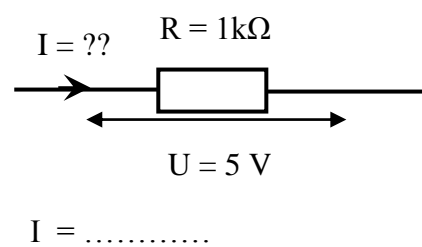
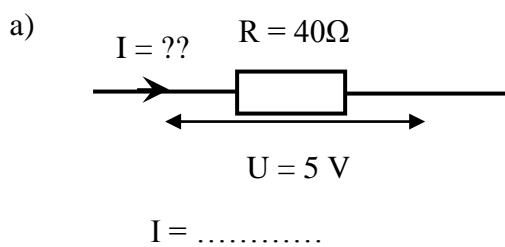
1) Reken om:

- 32mV = ...V
- 50V = ...kV
- 44,7 MV = ...kV
- 0,074 kV = ... V

- 4700Ω = ...kΩ
- 250000Ω = ... MΩ
- 9 kΩ = ... 9 · 10 · Ω
- 800MΩ = ... 8 · 10 · kΩ

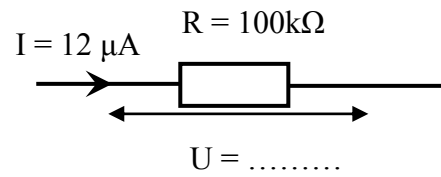
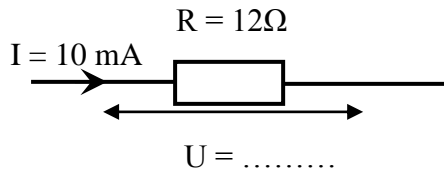
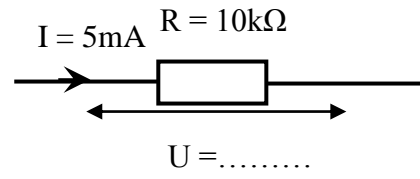
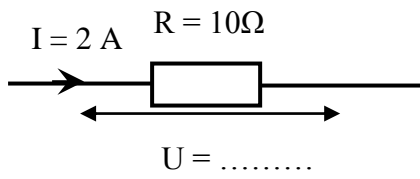
2) Maak de onderstaande tabel compleet

Grootheid	Symbol	Eenheid	Symbol
Spanning			
Stroom			
Weerstand			
Vermogen			

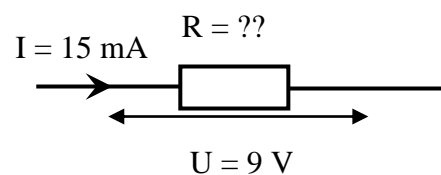
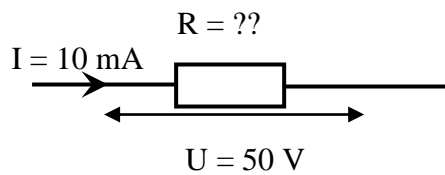
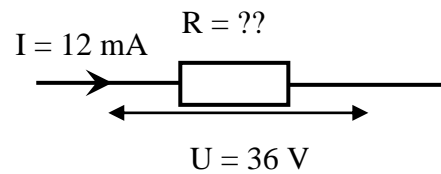
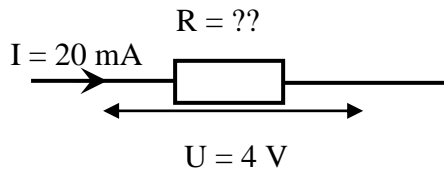
3) Bereken in de onderstaande opgaven de gevraagde grootheden.

b)

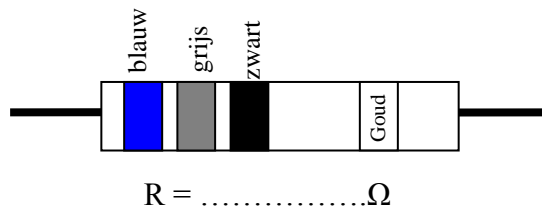
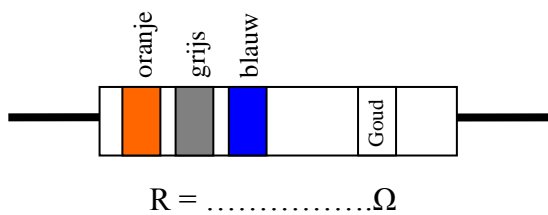
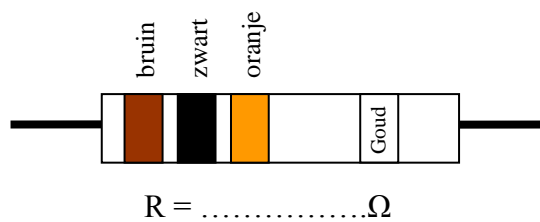
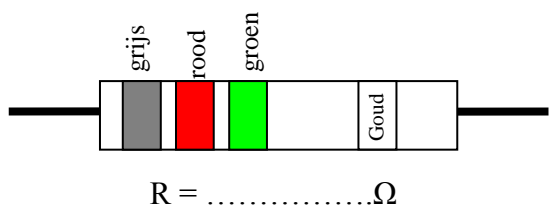
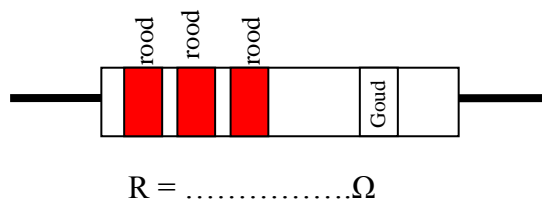
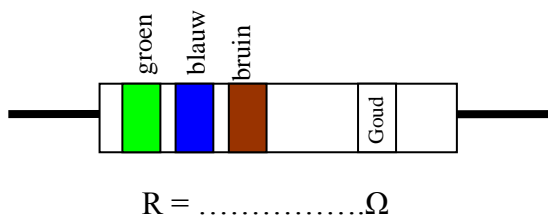

c)

4) Bereken van iedere bovenste twee weerstanden van opgave 3 (a,b en c) het vermogen.

5) Bepaal van de onderstaande weerstanden de waarde aan de hand van de kleurcodering.

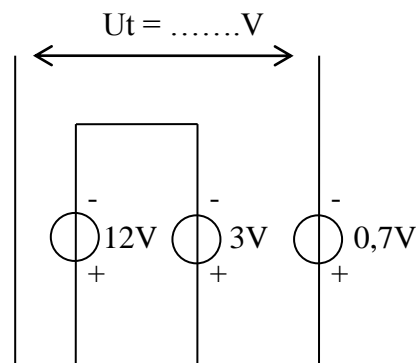
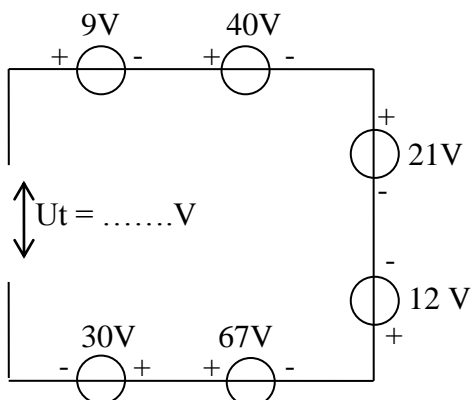
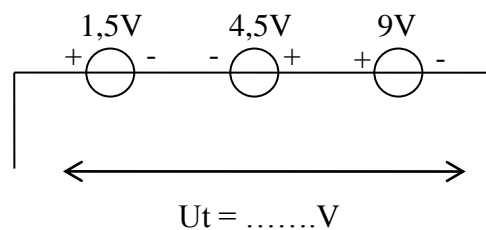
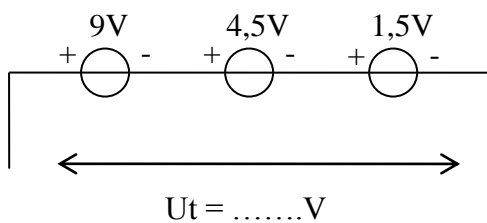
Oefenopgaven 2

1. $1\mu\text{V} = \text{V}$
 $300\text{ mV} = \text{V} = \mu\text{V}$
 $20\text{ kV} = \text{V} = \text{MV}$
 $500\ \mu\text{A} = \text{A} = \text{mA}$
 $20\text{ MV} = \text{V} = \text{kV}$

- $2\text{ V} = \text{mV}$
 $2\text{ mV} = \text{V}$
 $2\text{ kV} = \text{V}$
 $2\text{ V} = \text{kV}$
 $300\text{ mV} = \text{V} = \text{kV}$

- $300\text{ kV} = .10^{\cdot} \text{V} = \text{MV}$
 $100\ \mu\text{A} = \text{A} = \text{mA}$
 $0,001\text{ A} = \text{mA} = .10^{\cdot} \mu\text{A}$
 $500\text{ MW} = .10^{\cdot} \text{W} = \text{GW}$
 $450\text{ kW} = 10^{\cdot} \text{W} = \text{MW}$

2. Op een fietslampje staat 6V/0,2A. Hoe groot is het vermogen van het lampje?
3. Door een weerstand vloeit een stroom I van 50 mA. Over de weerstand staat dan een spanning U van 20 V. Bereken de weerstand R van de weerstand en het vermogen P dat door de weerstand opgenomen wordt.
4. Hieronder staan een aantal batterijen in serie geschakeld. Wat is de totaalspanning per schakeling? Geef ook aan waar de plus en waar de min is bij de gemeten spanning.

5. Teken het schema van de meting waarbij spanning en stroom met behulp van de volt- en ampèremeter moet worden bepaalt.

6. Vul de tabel in.

U	I	R
20 V	2A	_____
30 V	3 mA	_____
50 V	250 μ A	_____
0,7 V	350 μ A	_____
220 V	16 A	_____

7. Door een weerstand van 39Ω vloeit een stroom van 0,15 A. Welke spanning staat over de weerstand?

8. Over een weerstand van 120Ω staat een spanning van 2 V. Bereken de stroom door de weerstand.

9. Bereken de maximale stroom die door een weerstand van $15 \text{ k}\Omega$ - 1 W mag lopen.

10. Bereken de maximale spanning waarop een weerstand van $22 \text{ k}\Omega$ - 0,33 W mag worden aangesloten.

Oefen opgaven serieschakelen 1

11. Vier weerstanden van achtereenvolgens $100\ \Omega$, $150\ \Omega$, $175\ \Omega$ en $225\ \Omega$ zijn in serie geschakeld en aangesloten op $26\ \text{V}$ voedingsspanning.
Teken het schema met de gegevens.
Bereken de totale weerstand, de stroom en de deelspanningen over elke weerstand.
12. Drie weerstanden zijn in serie geschakeld op een spanning van $100\ \text{V}$.
De waarden van de weerstanden zijn $250\ \Omega$, $150\ \Omega$ en $600\ \Omega$.
Teken eerst het schema met de gegevens.
Bereken de totale weerstand, de stroom, de deelspanningen over elke weerstand.
Hoeveel vermogen neemt de totale schakeling op uit de voeding?
13. Vier weerstanden zijn in serie geschakeld op een spanning van $30\ \text{V}$. De totale weerstand van de schakeling is $15\ \text{k}\Omega$. De spanning over R_1 is $6\ \text{V}$ en die over R_2 is $4\ \text{V}$, $R_3 = 6\ \text{k}\Omega$ en $R_4 = 4\ \text{k}\Omega$.
Teken eerst het schema en vermeld de gegevens daarin.
Bereken : I , R_1 , R_2 , U_3 , U_4 , en het vermogen in R_2 .
14. Een lampje van $6\ \text{V} - 2\ \text{W}$ wordt met een voorschakelweerstand aangesloten op een spanning van $24\ \text{V}$.
Teken het schema met de gegevens en bereken de waarde van de

benodigde weerstand.

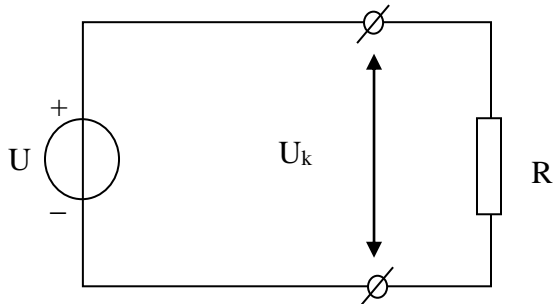
Oefenopgaven serieschakelen 2

1. Twee weerstanden R_1 en R_2 van 15Ω en 25Ω zijn in serie geschakeld op een spanning van 100 V .
Teken eerst het schema en vermeld daarin de gegevens.
Bereken daarna de stroom, de deelspanningen en het vermogen in R_2 .
2. Drie weerstanden zijn in serie geschakeld op een spanning van 100 V . De waarde van de weerstanden zijn achtereenvolgens 250Ω , 150Ω en 600Ω .
Teken eerst het schema met de gegevens.
Bereken daarna:
a de totale weerstand
b de stroom
c de deelspanningen
d het gedissipeerde vermogen van de totale schakeling
3. Drie weerstanden van achtereenvolgens 10Ω , 12Ω en 14Ω staan in serie geschakeld. De stroom door de schakeling is $0,25 \text{ A}$.
Teken eerst het schema met de gegevens.
Bereken daarna de deelspanningen en de totale spanning.
4. Twee weerstanden zijn in serie geschakeld op 20 V . R_1 is 24Ω en U_2 over R_2 is 18 V . Teken eerst het schema.
Bereken dan de stroom, de spanning over R_1 en de waarde van de weerstand R_2 .
5. Door drie in serie geschakelde weerstanden vloeit een stroom van $0,05 \text{ A}$.
Over R_1 staat een spanning van 2 V en over R_2 een spanning van $2,5 \text{ V}$. De weerstand R_3 is 25Ω .
Bereken daarna U_t en R_t .
6. Een voltmeter heeft een meetbereik van $0 - 100 \text{ mV}$. De meterweerstand is 100Ω .
Welke waarde moet de voorschakelweerstand hebben om het meetbereik te vergroten naar $0 - 1 \text{ V}$?
7. Een lampje van $6 \text{ V} - 3 \text{ W}$ wordt met een voorschakelweerstand aangesloten op een spanning van 30 V . Teken het schema met de gegevens en bereken de waarde van de benodigde weerstand.

Spanningsverlies

De ideale bron.

Bij een weerstand van 0Ω . Stroom $= \infty$.

De reële bron

Bij open klemmen $U_k = U$. Omdat er geen stroom loopt.

Bij belasting gaat er een stroom lopen. Bij een inwendige weerstand van $0,5 \Omega$.

Belasting = 10Ω

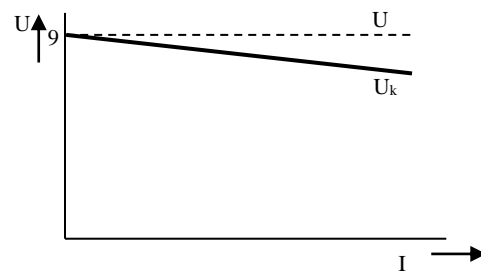
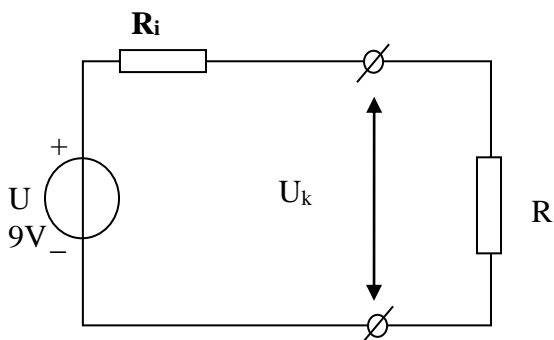
$$I = \frac{U}{R_i + R_b} = \frac{9V}{0,5 + 10} = 0,86A$$

$$U_k = I \cdot R_b = 0,86 \cdot 10 = 8,6V$$

Belasting = 1Ω

$$I = \frac{U}{R_i + R_b} = \frac{9V}{0,5 + 1} = 6A$$

$$U_k = I \cdot R_b = 6 \cdot 1 = 6V$$

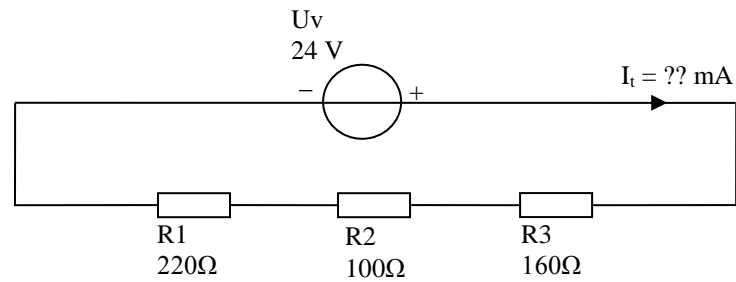
1. Bereken bij een batterij van $9V$ met een inwendige weerstand van 1Ω de klemspanning. Dit bij een belasting van 100Ω en 5Ω .
2. We hebben een batterij van $1,5 V$ met een inwendige weerstand van $0,25 \Omega$. Er hangt een belasting aan van 15Ω . Bereken de U_k
3. De klemspanning van een batterij is $11,9V$. De bronspanning is $12,2V$. Bereken de inwendige weerstand als de stroomsterkte $60A$ bedraagt.

Oefenopgaven parallelschakelen

1. Drie weerstanden van achtereenvolgens 24Ω , 16Ω en 12Ω zijn parallel geschakeld op een spanning van $24V$.
Teken eerst het schema met de gegevens.
Bereken dan: De vervangingsweerstand R_v , de deelstromen I_1 , I_2 en I_3 .
De totaalstroom I_t .
2. Drie weerstanden van achtereenvolgens 120Ω , 150Ω en 180Ω zijn parallel geschakeld op een spanning van $30V$.
Teken eerst het schema met de gegevens.
Bereken dan: De vervangingsweerstand R_v , de deelstromen I_1 , I_2 en I_3 .
De totaalstroom I_t op **twee** manieren.
3. Drie weerstanden van achtereenvolgens 25Ω , 50Ω en 75Ω zijn parallel geschakeld.
Door R_1 van 25Ω vloeit een stroom I_1 van $0,2A$.
Teken eerst het schema met de gegevens.
Bereken dan: De spanning op de schakeling.
De stromen door de weerstanden van 50Ω en 75Ω .
De vervangingsweerstand op **twee** manieren.
4. Drie weerstanden zijn parallel geschakeld op $12V$. $R_1 = 80\Omega$ en $I_3 = 0,2A$.
De totale stroom is $0,45A$.
Teken eerst het schema met de gegevens.
Bereken dan: R_2 , R_3 en R_v .
Bereken het vermogen in de afzonderlijke weerstanden en het totale vermogen.
5. Drie weerstanden zijn parallel geschakeld op $50V$. $R_1 = 100\Omega$ en $I_3 = 0,8A$.
De totale stroom is $1,5A$.
Teken eerst het schema met de gegevens.
Bereken dan: R_2 , R_3 en het totale opgenomen vermogen (op twee manieren).
6. Hoeveel weerstanden van 1Ω moeten er parallel geschakeld worden om een Vervangingsweerstand van $0,2\Omega$ te krijgen?
7. Drie weerstanden zijn parallel geschakeld. De stroom door weerstand R_1 is $3A$. $R_1 = 9\Omega$, $R_2 = 4\Omega$ en $R_3 = 7\Omega$.
Bereken de totale stroomsterkte.

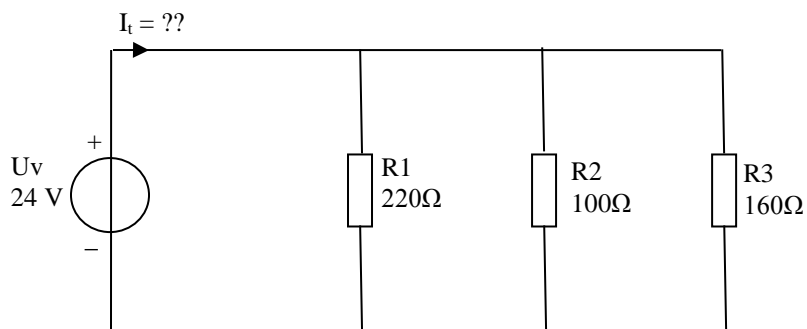
Oefenopgaven serie en parallel schakelen.

1) Neem het onderstaande schema over:

- Bereken de stroom door het netwerk.
- Loopt deze stroom ook door R_1 ?
- Bereken de spanning over R_1 , R_2 en R_3 .

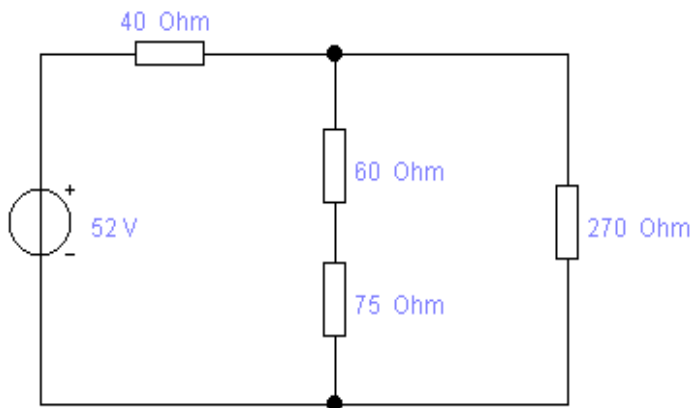
2) Neem het onderstaande schema over:

- Bereken de totale weerstand van het netwerk. R_t
- Bereken de stroom door R_1 , R_2 en R_3 .
- Bereken de totaal stroom I_t .

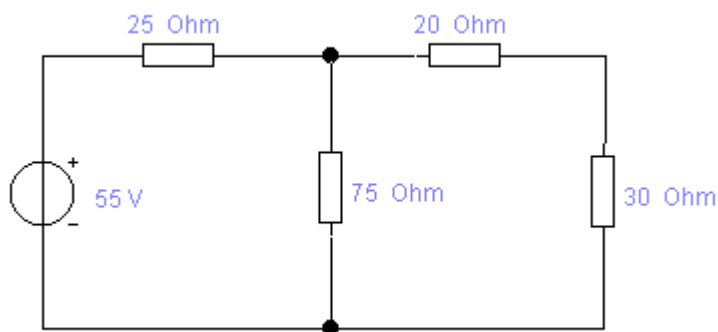
Gemengde schakelingen

1.

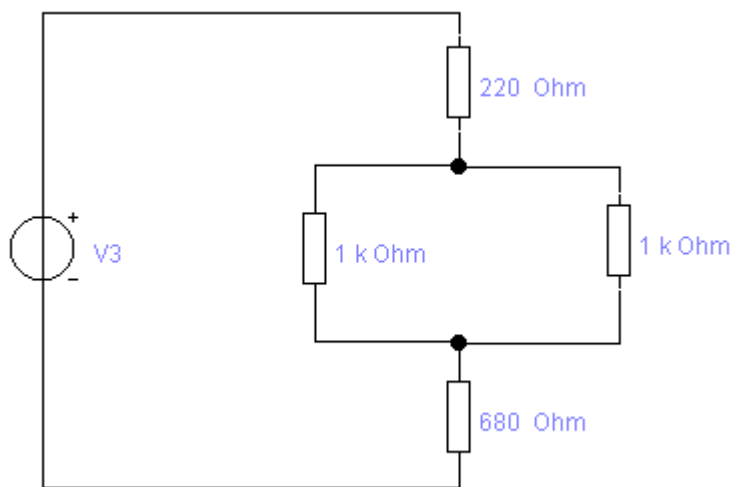
Bereken de vervangingsweerstand R_v , de deelstromen en de deelspanningen.

2.

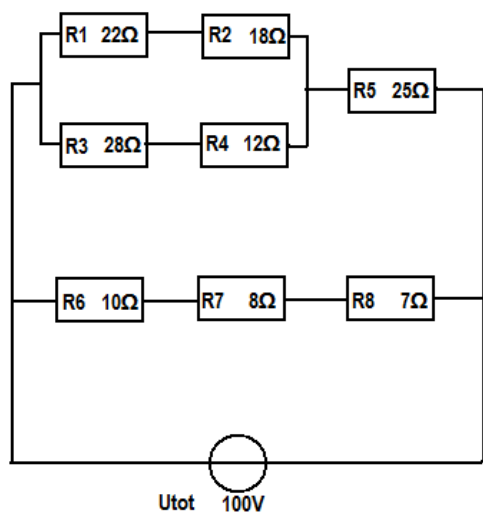
Bereken de vervangingsweerstand R_v , de deelstromen en de deelspanningen.

3.

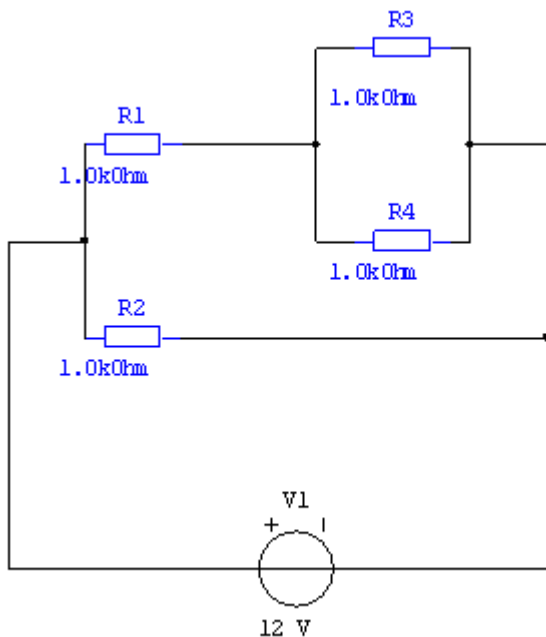

Door de weerstand van 1k Ohm loopt een stroom van 10 mA.
Hoe groot is de voedingsspanning V3.

4. Bereken de spanning over weerstand R2.

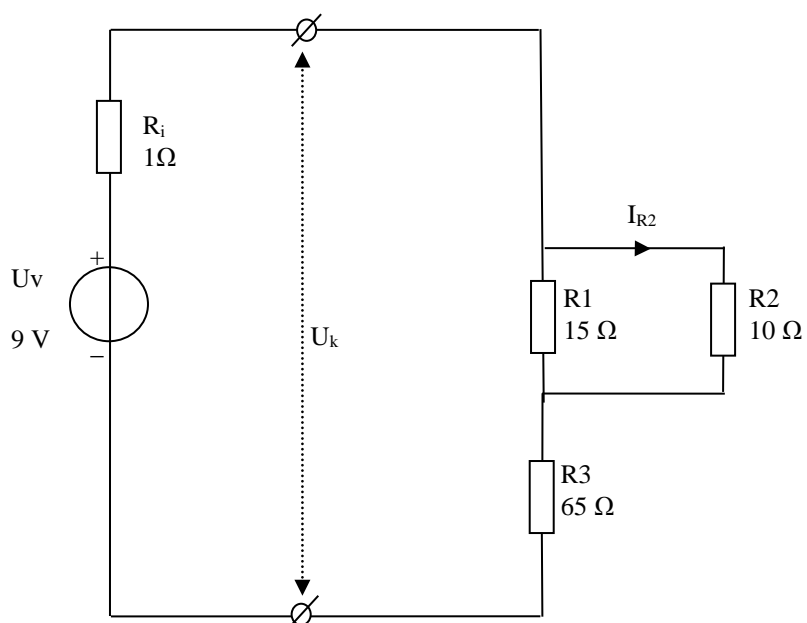

5. Gegeven is onderstaande schakeling. Elke weerstand is $1\text{ k}\Omega$.

Bereken de totaal stroom die de voedingsbron levert.

6.

a) Bereken de totale vervangingsweerstand (inclusief R_i)

.....
b) Bereken de totaal stroom.

.....
.....
c) Bereken de spanning over de interne weerstand R_i .

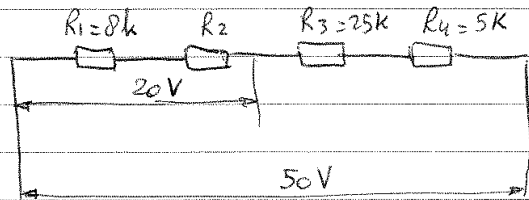
.....
.....
d) Bereken de spanning U_k .

.....
.....
e) Bereken de stroom door R_2 .

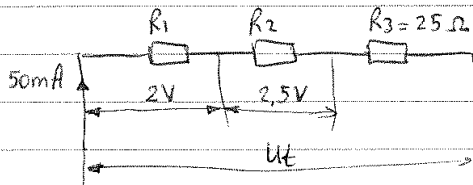
extra oefenopgaven theelt.

1

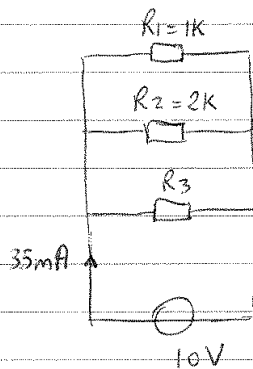
Bereken R_t , R_2 en U_{R2}

2

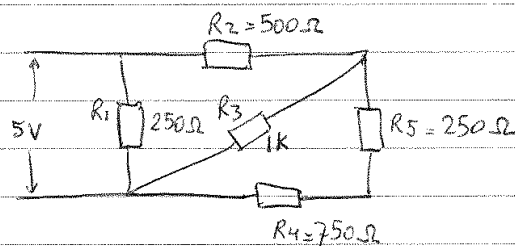
Bereken U_t en R_t

3

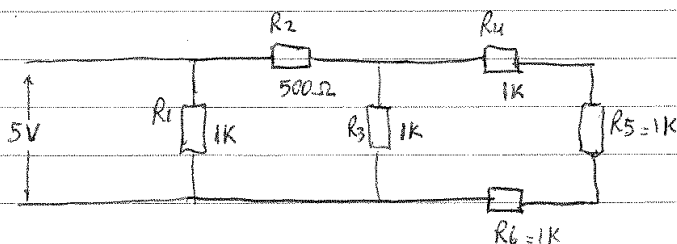
Bereken R_3

4

Bereken alle deelspanningen en stromen.

5

Bereken U_{R5}

